

Реформа наставних планова и програма

Фокусне области рада 3: Осавремењивање наставе језика и књижевности

Оправданост

Упркос примијећеним „језичким баријерама“ које узрокују раздвојеност у школама дјецe различите националне припадности, која живе у БиХ, како искуства из Брчко дистрикта показују, дјеца различитих националности могу заједно да присуствују настави, у коју спада 50% наставе матерњег језика и књижевности, а да, при том, не губе национални идентитет или да их то не спречава да се упишу на неки од универзитета који изаберу у самом региону или иностранству. Због јединствене ситуације, када је у питању језик у БиХ, концепт Савјета Европе о вишејезичком образовању могао би да буде коришћен као метод којим би се сузбили дискриминација на основу језика, а такође отвориле могућности за шире и интегрисаније учење више језика и њихово уврштавање у наставни план и програм.

ОСНОВ

Језичко образовање у БиХ може да буде виђено као основ за асимилацију (у случају када ученици из реда мањина похађају наставу) или раздвајање (у случају „двје школе под једним кровом“). У оба случаја, изабрана литература и лектира често нису избалансирани и свој рад усредсређују на развој уске оданости групи, а не на универзалне вриједности. Ово је парадоксално у држави у којој су три службена језика потпуно међусобно разумљива, али истиче чињеницу да се језик претворио у средство идентификације и да се у свему овоме из вида губи његов примарни циљ: комуникација.

У случају Брчко дистрикта, српски, хрватски и босански језик (латиница и ћирилица) уче се у заједничким учионицама, док ученици који желе да продубе своје знање неког од језика, могу то да ураде на одвојеним часовима. Овај примјер показује да постоје могућности за промјену и унапређење у области наставе језика, докле год се улажу досљедни напори усмјерени на тражење одрживих рјешења. Подршка и помоћ свим установама и појединцима, вољним да уложе овакав напор, такође је од кључног значаја тамо гдје већ постоје ресурси на нивоу БиХ, те на међународном нивоу (ЕУ, Савјет Европе, ОЕБС и др.)

Садашње активности

Да би се концепт вишејезичности представио наставницима и министрима, 2010. године, одржана је конференција на тему наставе матерњег језика, у сарадњи с Агенцијом за образовање, Европским центром за савремене језике и Високим комесаријатом за националне мањине. Конференција је пружила основ за систематску стратегију у вези са свим аспектима наставе језика, укључујући питање наставних материјала, а посебно анализу уџбеника, обуке аутора и наставника о новим методолошким приступима и стандарда наставног плана и програма програма и стицања већег броја вјештина. Поред тога, уџбеници књижевности, који су сада саставни дио наставе матерњег језика, такође су у поступку ревизије, да би се процијениле потребе у реформи из ове области изучавања језика.